

[Boligministeren.]

betale rentelåneordningen og vil, efterhånden som midlerne i fonden øges, kunne bære en voksende andel af finansieringen.

Målet må være, at det almennyttige byggeri efterhånden bliver stadig mere og til sidst helt selvfinansierende. Den fulde selvfinansiering kan ikke nås fra den ene dag til den anden eller fra det ene år til det andet, men bør ske over en styrkelse af landsbyggefonden, som de almennyttige selskaber selv kan administrere. Jo stærkere landsbyggefonden bliver, des mere uafhængigt vil det almennyttige byggeri kunne løse sine opgaver med henblik på at forbedre den sociale boligstandard i vort samfund.

Rentelåneordningen er foreløbig begrænset til 1974-75. Denne begrænsning må ses i forbindelse med, at der inden for dette tidsrum skal tages stilling til den boliglovgivning, som skal gennemføres ved udløbet af boligforligets 8 års periode.

Vi er nu snart fremme ved 1971. Der er herefter kun 3 år, til boligforliget udløber. Jeg finder, at tidspunktet er inde til, at vi begynder alvorlige overvejelser af, hvad der skal sættes i stedet for boligforliget. Jeg håber og ønsker, at folketingets boligudvalg — eventuelt suppleret med teknisk kyndige eksperter — kan blive det rette forum for sådanne overvejelser.

I forbindelse med støtte til nybyggeriet er det nødvendigt at beskæftige sig med nybyggeriets priser. Det må undgås, at støtten blot omsættes i højere priser.

Endvidere må man selvfølgelig lægge vægt på, at støtten ikke ydes til luksusprægede indretninger.

Jeg kan herom sige, at efter loven er det bl. a. et vilkår for statsstøtte, at byggeriet er uden luksuspræg, men udstyret med almindelige moderne bekvemmeligheder, og at det under hensyntagen til kvalitet, udstyr og beliggenhed udføres for den lavest mulige bekostning. Vi er i ministeriet ved vore bevillinger i høj grad opmærksomme på at sikre, at disse prismæssige og øvrige krav opfyldes. Det må sikres, at det almennyttige byggeri ikke bliver så dyrt, at de kredse, byggeriet tager sigte på, bliver ude af stand til at betale huslejen. Vi vil sætte stærkt ind på disse forhold også i forbindelse med administrationen af rentelåneordningen. Det almennyttige byggeri skal have en

rimelig standard, men ikke have luksusprægede indretninger. Jeg kan bl. a. nævne, at vi for nylig har bestemt, at statsstøtte ikke kan omfatte udgifter til opvaskemaskiner. Indretninger af denne art må beboerne selv anskaffe sig og finansiere, hvis de ønsker dem.

Et langt videregående problem er kontrollen med byggeudgifterne.

I boligministeriet fører vi som nævnt kontrol på dette felt. Denne kontrol kan imidlertid kun sikte, at de enkelte byggerier ikke opføres til priser, der ligger ud over det almindelige niveau, set i forhold til kvaliteten. Derimod påvirkes selve byggeomkostningernes niveau, således som det udtrykkes i bl. a. omkostningsindekset, ikke direkte gennem priskontrollen i de enkelte sager. Det må her huskes, at det statsstøttede boligbyggeri kun omfatter en del af den samlede årlige boligproduktion, og at staten således gennem statsstøtten kun i begrænset omfang kan influere byggermarkedets priser.

Skal man derfor videre på dette område — og det skal vi — må det ske på andre måder. Vi ved, at konkurrencen inden for byggeriet hidtil har været præget af, at konkurrence fra udlandet stort set ikke har eksisteret, og at der inden for boligbyggeriet meget længe har været tale om sælgers marked. Der er for mig ingen tvivl om, at vejen til billigere byggeri og dermed til lavere boligudgifter er øget konkurrence, og at vi til stadighed må søge at skabe forudsætninger for en skærpet konkurrence, bl. a. ved at fremme rationalisering i byggeprocessen, afskaffelse af bestemmelser, der kan hindre fri konkurrence, bekæmpelse af monopolten-denser, fremme af forsøgsbyggeri, typisering af byggeriet og bedre spredning af viden om nye tekniske muligheder.

Mange af disse forhold omtales i „Byggerapporten“ af januar i år, og hvis forslag indgår i en række ministeriers arbejde. Som et enkelt eksempel på, at „Byggerapporten“ er fulgt op, skal jeg pege på boligministeriets cirkulære af 1. juli 1970 om udbydelse af arbejder uden begrænsning i de bydendes kreds. Dette cirkulære vender sig først og fremmest imod de lokale begrænsninger af de bydendes kreds og imod de konkurrencebegrænsninger, der kan ligge heri.

I forbindelse med byggeriets priser og konkurrenceforhold ligger det også nær at